ANADOLU HARP TARİHİ-II: SAVAŞ VE MUHAREBE ALANLARI (ORTA ÇAĞ VE YENİ ÇAĞ)

(E) Kur. Alb. Cumhur Erentürk

HARP
SANAT

ANADOLU HARP TARİHİ-II:
SAVAŞ VE MUHAREBE ALANLARI
(ORTA ÇAĞ VE YENİ ÇAĞ)

(E) Kur. Alb. Cumhur Erentürk

Harp Sanat©
www.harpsanat.com
harpsanat@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Genel Yayın Yönetmeni: Özgür Türkoğlu
Editör: Cengiz Yıldız
Son Okuma: Galip Yılmaz
Mizanpaj Tasarım: Yusuf Efe Civlez
Kapak Tasarım: Yusuf Efe Civlez
Kapak Görseli: XV. yüzyılda savaş sahnesi minyatürü, Les Grandes Chroniques'ten (https://www.shutterstock.com/tr/editorial/image-editorial/battle-scene-manuscript-illumination-15th-century-les-6051086cl)

1. Basım, İstanbul, Ağustos 2026
ISBN: 978-625-5717-16-0
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Harp Sanat Yayınevi tarafından baskıya hazırlanan eserlerin hukuki sorumluluğu tamamen yazara aittir.

ANADOLU HARP TARİHİ-II:
SAVAŞ VE MUHAREBE ALANLARI
(ORTA ÇAĞ VE YENİ ÇAĞ)

(E) Kur. Alb. Cumhur Erentürk

İÇİNDEKİLER

HARP SANAT YAYINEVİNİN YAYIN ESASLARI 9
ÖN SÖZ 13
İKİNCİ BÖLÜM
ORTA ÇAĞ SAVAŞLARI 15
2.1. Orta Çağ'a Geçiş ve Bu Çağda Anadolu'daki Devletler 15
2.1.1. Edirne Savaşı 18
2.2. Bizans 24
2.2.1. Bizans Ordusu 28
2.3 Hunlar 32
2.3.1. Chersonesus Savaşı 33
2.4. Sâsânîler 34
2.4.1. Sâsânî Ordusu 36
2.4.2. Dârâ Muharebesi 38
2.4.3. Sâsânîlerin Yıkılışı 42
2.5. Avarlar 43
2.6. Arap Devletleri 44
2.6.1. Arap Devletlerinin Anadolu'dan Çekilmesi 49
2.7. Oğuzlar ve Türk Dünyası 51
2.7.1. Genel 51
2.7.2. Oğuzlar 51
2.7.3. Selçuklular 54
2.7.4. Selçuklu Ordusu 62
2.7.5. Malazgirt Savaşı 62
2.7.6. Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun Yıkılması 68
2.8. Anadolu/Türkiye Selçuklu Devleti-Beylikler Dönemi 71
2.9. Peçenekler 85
2.9.1. Lebounion Meydan Savaşı (1091) 86
2.9.2. Çaka Bey 90
2.10. Anadolu Selçuklu Devleti-Haçlı Seferleri (1096-1291) 91
2.10.1. Genel 91
2.10.2. Anadolu Selçuklu Ordusu 92

2.10.3. Haçlı Seferleri 93
2.10.4 Anadolu Selçuklu Devleti-Bizans Savaşları (Miryokefalon) 103
2.10.4.1. Yıkık Miryokefalon Kalesi 108
2.10.4.2. Miryokefalon Savaşı ve Savaş Alanı 109
2.10.5. Türkiye Selçuklu Devleti Diğer Savaşları 116
2.10.6. Türkiye Selçuklu Devleti Dönemi'nde Babaî İsyanı-Moğol İstilası 122
2.10.7. Türkiye Selçuklu Devleti'nin Yıkılışı 128
2.11. Beylikler Dönemi 128
2.12. Osmanlı Dönemi 132
2.12.1. Genel 132
2.12.2. Osmanlı Beyliği Muharebeleri 135
2.12.3. Osmanlı Ordusu 141
2.13. Ankara Savaşı 142
2.14. Fetret Devri 147
2.15. Karakoyunlular-Akkoyunlular-Safevî Hanedanı 149
2.15.1. Akkoyunlu ve Karakoyunlu Orduları 155
2.15.2. Yıkılış 155
2.16. İstanbul'un Fethi 156
Bölüm Sonu (Orta Çağ) 160
TARİH SIRASINA GÖRE FİHRİST 163
ALFABETİK SIRAYA GÖRE FİHRİST 164
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YENİ ÇAĞ SAVAŞLARI 165
3.1. Anadolu'daki Devletler/Beylikler 165
3.2. Karamanoğulları Beyliği 173
3.3. Dulkadiroğulları Beyliği 176
3.4. Ramazanoğulları Beyliği 180
3.5. Akkoyunlular-Karakoyunlular 181
3.6. Osmanlı-Memlük Savaşları 1485-1490 192
3.7. Osmanlı-Safevî Savaşları 198
3.7.1. Kuruluşu ve Devleti oluşturan Unsurlar 198
3.7.2. Safevî Ordusu 202
3.7.3. Tabur Cengi/Düzeni 206
3.7.4. Yol Sistemi 207
3.6. Osmanlı-Memlük Savaşları (Devamı) 209
3.6.1. Mercidabık Savaşı 209
3.6.2. Diğer Safevî Savaşları 212

3.8. Osmanlı-Rus Savaşları (1768-1774) 218
3.9. İsyanlar: Celâlî İsyanları 225
3.10. Uygarlığın Gelişimi ve Reformların Başlangıcı 232
Bölüm Sonu (Yeni Çağ) 236
ALFABETİK SIRALAMA 238
KAYNAKÇA 243
DİZİN 263

HARP SANAT YAYINEVININ YAYIN ESASLARI

Harp Sanat Yayınevi, şanlı Silahlı Kuvvetlerimizde yıllarca görev yapmış olan emekli bir subay tarafından ülkemizdeki askeri tarih çalışmalarına katkı sağlamak için 2021 yılında kurulmuştur. Bilimin ışığını rehber edinen Yayınevimiz, Atatürkçü bir çizgide, bağımsız yayıncılık faaliyetlerinde bulunmayı temel ilke edinmiştir. Yayınevimiz, yayımlayacağı nitelikli eserlerle ülkemizde askeri tarih alanında hissedilen eksikliği gidermeyi amaçlamaktadır.

Bilindiği üzere toplumların tarihi incelendiğinde askerlikle ilgili hususların siyasi, sosyal ve kültürel alanlara doğrudan veya dolaylı etkilerinden söz edildiği görülmektedir. Bu etkilerin tespit ve değerlendirmesinin, günümüze ve hatta geleceğe bakan yönlerinin ortaya konulmasının fert ve devlet ölçeğindeki gelişime önemli katkılar sağlayacağı üzerinde durulmaktadır.

Sosyal bilimlerde askerî konulara ağırlık veren çalışmalar, Birinci Dünya Savaşı sonrasında önem kazanmaya başlamıştır. Zamanla genel tarih araştırmaları içinde kendine özgü bir anlayışa dönüşerek askerî tarih adı altında toplanan bu alandaki çalışmalar, Batı'da XXI. yüzyılda büyük bir hız kazanmışsa da Türkçe literatürde ne yazık ki henüz arzu edilen seviyeye ulaşamamıştır.

Karakter ve kültür kodlarımızda var olan askerliğe ve ona dair çalışmalara ivme kazandırılarak bu alandaki eksikliğin nitelikli eserlerle giderilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Aksi hâlde bu boşluğun akademik olmayan, ideolojik birtakım amaçlarla, bilgi ve belgeye dayanmayan yorumlarla ve popülist eserlerle doldurulması başka sorunları da beraberinde getirecek, ortak tarih bilincinin oluşumuna zarar verebilecektir.

Yayınevi olarak bu bilinçle, imkânlarımız nispetinde faydalı çalışmalar ortaya koymayı arzu ediyoruz. Bu alandaki akademisyen ve yazarlarla koordineli çalışmalar yürüterek akademik, tarafsız ve güvenilir kaynaklardan oluşan yerli ve yabancı nitelikli eserlerle okuru buluşturmak istiyoruz. Kuramsal kaynaklardan edebî eserlere kadar geniş bir yelpazede yapacağımız yayınlarla, askerliği

meslek olarak benimseyenlerin yanında askerî tarihe ilgi duyan herkese hitap eden akademik ve edebî eserler ile başvuru koleksiyonu oluşturmaya çaba sarf edeceğiz.

Tarihin tozlu raflarında unutulmaya yüz tutmuş, sandıklarda kilitli kalan hatıraların, yazma eserlerin, baskısı tükenmiş kitapların; Yükseköğretim kurumlarında büyük emekler verilerek hazırlandıktan sonra atıl kalan değerli çalışmaların gün yüzüne çıkarılması için atacağımız adımlarla, bu türdeki yayınların ve disiplinler arası müşterek akademik çalışmaların artmasında teşvik edici bir rol üstlenmek istiyoruz.

Askerlik mesleğinin ilgi sahası içinde önemli bir yer tutan yönetim, liderlik, strateji ve organizasyon konularıyla yeni modellere ilham verecek çalışmaları okurla buluşturmayı da hedefliyoruz.

Askerî geleneklerin oluşturulması, geliştirilmesi ve sürdürülmesi amacıyla özellikle tarihe mal olmuş komutan ve stratejistlerin düşünce ve tecrübelerinin sonraki nesillere aktarılmasına hizmet edecek biyografi ve hatıratlarının yanında tenkit ve kritiklerini yayınlamayı amaçlıyoruz.

Harp tarihinin konuları dışında kalan ancak yazarı veya işlediği konu itibariyle daha çok sosyal tarihin ve edebiyatın alanına giren eserlerin yayınlanmasının da önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz.

Her safhasını akademik bir titizlikle takip edeceğimiz, editörlük çalışmalarına önem vereceğimiz yayınlarımızda Türk Dil Kurumunun Yazım Kılavuzu'nda belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edeceğiz.

Faydalı olabilmek niyet ve gayretiyle...

Babama ve bütün torunlarına...

ÖN SÖZ

Anadolu Harp Tarihi: Savaş ve Muharebe Meydanları isimli çalışmanın 1. cildi (İlk Çağ) geçen sene yayımlanmıştı. İlk cilt için yapılan eleştiriler ve vurgulanan özel konulara da dikkat edilerek çalışmanın 2. cildi (Orta Çağ ve Yeni Çağ) hazırlanmıştır.

İlk Çağ'da belirlenen 58 adet değişik cins ve çaptaki savaş ve muharebelere ilave olarak bu ciltte Orta Çağ için 72, Yeni Çağ için de 24 olmak üzere toplam 96 adet savaş ve muharebe alanı yer almaktadır. Ayrıca büyük çaplı isyan ve toplumsal hareketler de dâhil edilmiştir.

Çalışmanın konusu ve kapsamının tarih, coğrafya, arkeoloji gibi farklı bilimlerin ilgi alanında olması nedeniyle 1. ciltte olduğu gibi tespit edilen savaş/muharebe ile ilgili çok özet bir bilgi verilerek yerleri küçük ölçekli genel harita üzerinde işaretlenmiş; gereken yerlerde ve kesin yeri biliniyor ise daha büyük ölçekli bir haritada da işaretlenerek varsa günümüze ait fotoğraflar ve görseller ile (plan, kroki vb.) desteklenmiş; farklı yönlerden bakışa imkân vermek ve daha çekici hâle getirmek maksadıyla konu ile ilgili olay, nesne, kişi, zaman ve mekân vurgulamaları da şekillerle yapılmıştır.

Konu geniş bir tarihsel süreci kapsadığından, kolaylıkla ulaşılabilen kaynaklardan tespit yapılması ve mevcut bilgilerin karşılaştırılarak bütünlük sağlayacak şekilde sentezlenmesi öncelikle hedeflenmiştir. Bu geniş zaman dilimi dolayısıyla bazı konuların atlanması ve güncel çalışmaların gözden kaçırılması riskini her an hissederek temel kaynak durumundaki eserlerden faydalanılmış olsa da daha kolay ulaşılabilen ikincil ve diğer kaynaklar da sıklıkla kullanılmıştır.

Ortaya konan bu çalışmada eserlerinden faydalandığım ve Kaynakça'da belirttiğim bilim insanlarına ve yazarlara şükranlarımı sunarken istemeden dâhil edilmeyen atlanmış konular ve bilgiler için ilgililerin hoşgörülerine sığınıyorum. Ayrıca tecrübesi ve yaptığı değerlendirmelerle bütünlük ve ilgili bilimsel disiplin bağlamında katkı sağlayan değerli kar-

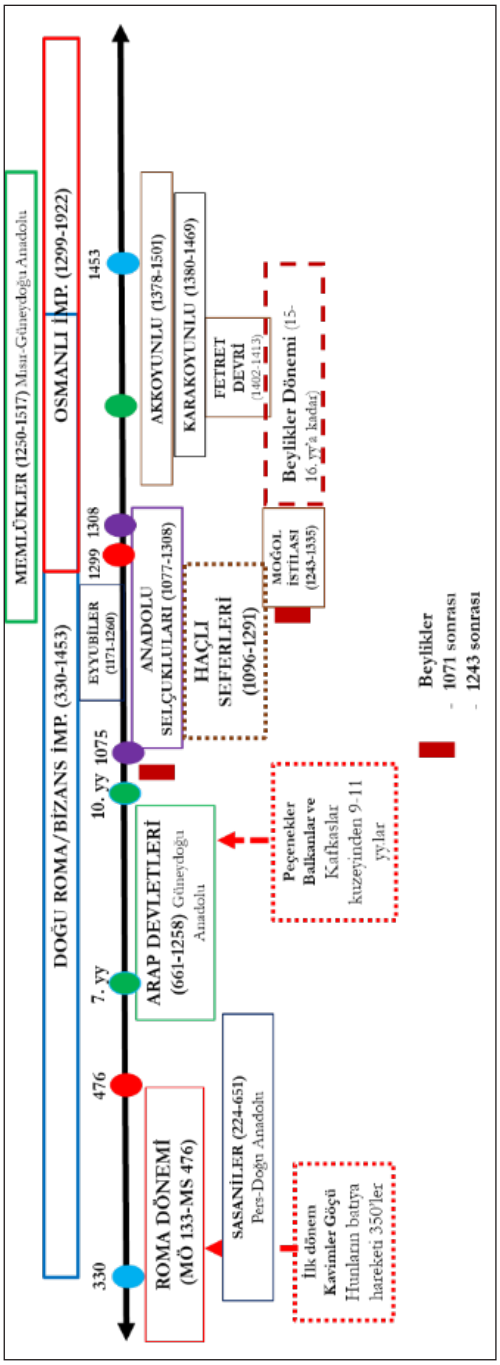
deşim ve meslektaşım Erdinç Çevik'e; bazı muharebe alanlarına yapılan gezilere katılım ve katkılarından dolayı Hayri Öztürk'e; kitabın metin ve şekillerinin uyum ve düzgünlüğünü sağlamak için gösterdiği hassasiyeti nedeniyle editör Cengiz Yıldız ile grafiker Yusuf Efe Civlez'e ve son olarak kitabın basımını gerçekleştiren Harp Sanat Yayınevinin yönetici ve çalışanlarına teşekkür ederim.

Cumhur Erentürk
Ankara, 19.05.2026

İKİNCİ BÖLÜM
ORTA ÇAĞ SAVAŞLARI

2.1. Orta Çağ'a Geçiş ve Bu Çağda Anadolu'daki Devletler

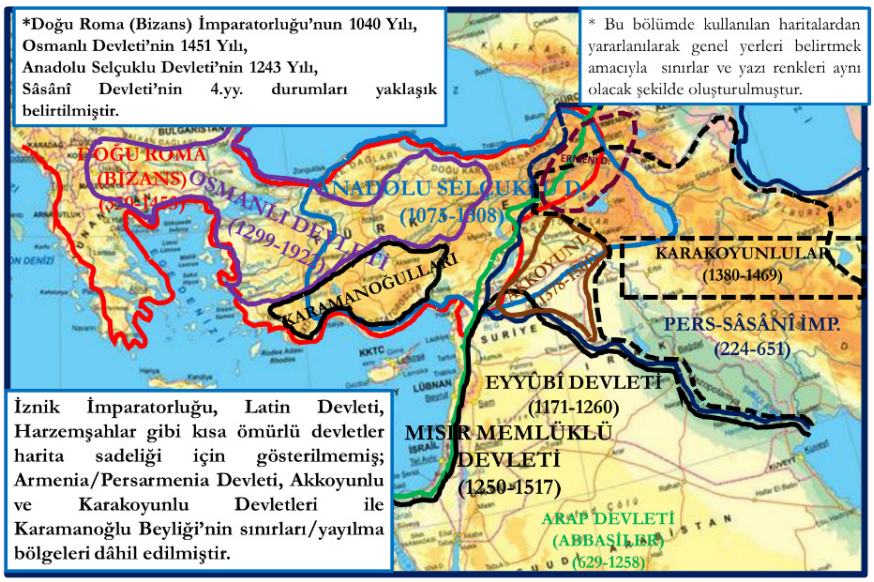
Kavimler Göçü'nden (MS 375) veya Batı Roma'nın yıkılışından (MS 476) İstanbul'un 1453'te fethi ile Bizans İmparatorluğu'nun yıkılışı veya 1492 yılında Amerika Kıtası'nın keşfedilmesine kadar olan zaman dilimi Orta Çağ olarak adlandırılmaktadır. Orta Çağ içinde Anadolu'daki siyasi durum ile önemli olayların kronolojik gösterimi aşağıda Şekil 2.1'dedir.

Şekil 2.1: Anadolu'daki Devletlerin Kronolojik Şeması

Bu kronolojik şemada yer alan devletleri ana hatları ile Anadolu haritasında gösterdiğimizde ortaya çıkan durum Harita 2.1'dedir. Bizans, Anadolu'da esas olarak Sâsânîler, Arap Devletleri (Emevîler-Abbâsîler) ve Türkler ile mücadele etmiş; bölgede Moğol İstilası ve İlhanlılar, Haçlı İstilaları yaşamış; Eyyûbîler (1171-1260), Memlükler (1250-1517) gibi Anadolu'yu etki altına almak için çabalayan devletler ile Akkoyunlular (1378-1501) ve Karakoyunlular (1380-1469) gibi tampon devletlerin birbiri ile ve bölgenin lider ülkeleri ile yoğun etkileşimi olmuştur.

Roma'nın 395 yılında ikiye ayrılması (batıda Honorius, doğuda Arkadius), Gotların İtalya'yı işgal edip 476'da son imparatorun tahttan indirilerek Batı Roma İmparatorluğu'nun tarihe karışması sonucunda, 330-1453 yılları arasında başkenti Konstantinopolis olan ve Bizans İmparatorluğu olarak da adlandırılan bir yönetim söz konusudur (Dikici, 2013:13-14). Çalışmanın bütünlüğü nedeniyle Orta Çağ sefer ve savaşları 330'dan başlatılmış ve 378 yılındaki Adrianople (Edirne) Muharebesine (Harita 2.2) tekrar yer verilmiştir. Bunun bir diğer nedeni de Osmanlı'nın Varna Savaşı'nda Macarların uyguladığı Gotların/Almanların "Wagenburg" sisteminin bu topraklardaki ilk uygulaması olduğu düşünülmektedir.

Harita 2.1: Anadolu'da Kurulmuş veya Etkili Olmuş Devletlerin Sınırları

İlk Çağ bölümü Anadolu'nun doğusundaki devletler ile daha yoğun geçtiğinden, söz konusu bölgedeki devlet ve imparatorlukların gelişimine, batıdakilere göre biraz daha detaylı yer verilmişti. Orta Çağ'da batıda yer alan siyasal yapıların da bu kapsamda detaylandırılması, bugüne ulaşan bağlantılarına değinilmesi uygun olacaktır. İdil Boyu ve Karadeniz Kuzeyi :IV-XIII. yy.lar (Kurat, 1972) ile Erken Dönem Orta Çağ Avrupa Tarihi: 395-1000 (Ayönü, 2009)'dan faydalanarak hazırlanan özet Harita 2.3'tedir. Görüleceği üzere Hunların hareketi ile öncelikle Germen halkları (Gotlar, Franklar) bugünkü yerlerine doğru göç ederken onlardan sonra göçe başlayan Avarlar, Slav halklarını bugünkü yerlerine doğru itmiştir. Hun İmparatorluğu V. yüzyıl sonunda, Avarlar ise IX. yüzyılın başlarında tarihten silinir ve diğer toplumların içinde erirler.

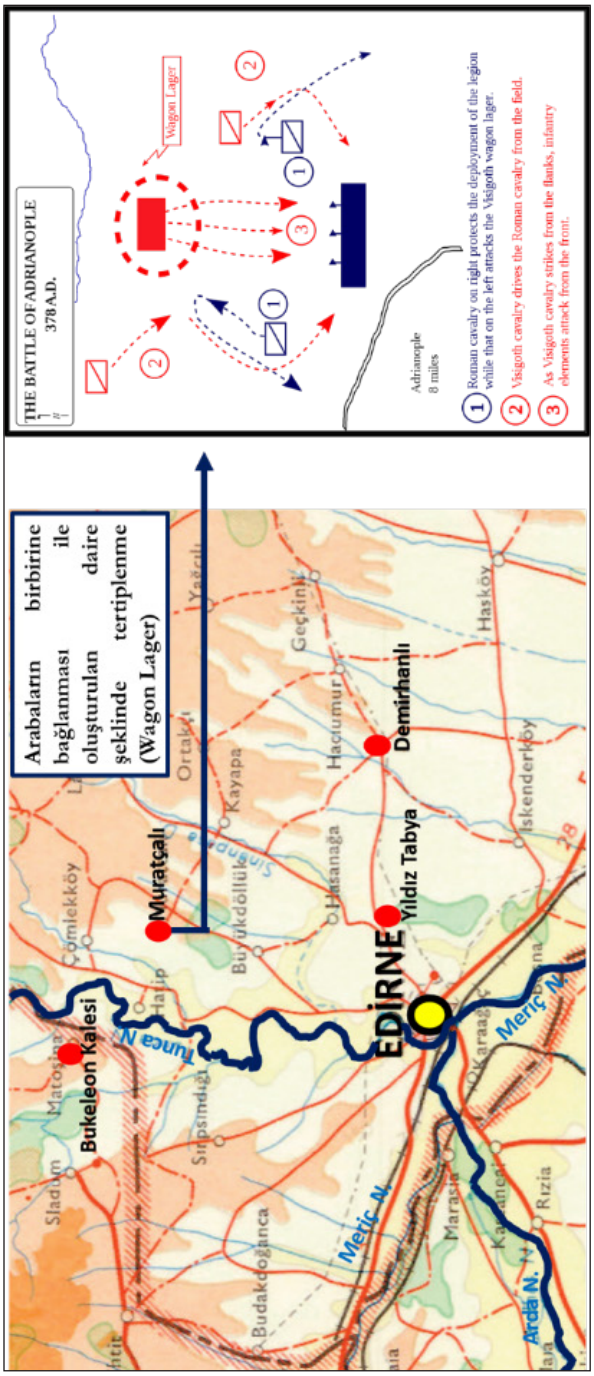
2.1.1. Edirne Savaşı

Roma ve Bizans tarihinin önemli savaşlarından birisi olan Edirne Savaşı için, Ammiamus'un eseri temel kaynak kabul edilmektedir (Çubuk,2005; Eisenberg:109).

376'da Hunların hareketlenmesi (Tucker;83) ile Tervingi Gotlarının Roma topraklarında iskân kararına ve anlaşmaya rağmen Romalıların anlaşmayı ihlal ve ihmalleri Gotlar arasında çıkan huzursuzluğa tepki olarak 377'de Marcianopolis'e itilen Gotların burada Tervingi liderleri Fritigern ve Alavivus'a suikast girişiminde bulunulması isyanı ateşlediği gibi; bu Gotlar sınırı geçen Greuthungi Gotları ile de birleşmişlerdi. Ad Salices Savaşının (Dobruca'ki **Söğütler Muharebesi**) Roma'nın yenilgisiyle sonuçlanması üzerine, durumun ciddiyetini kavrayan İmparator Valens doğu seferini (Antakya) iptal ederek Constantinopolis üzerinden 11 Haziran 378'te de Edirne'ye yönelmişti (Ammianus Marcellinus'dan Akt.Çubuk,2025:519)

Söz konusu savaş alanın genel coğrafi özellikleri ve yürüyüş mesafesine göre (8 veya 12 Roma mili) farklı yorumların sonuçlarına bağlı lokasyonlar (**Muratçalı**) (Amminaus'ın tanımı ve 8 mill mesafede) veya 12 millik mesafenin esas alınması (Gibbons'tan Akt. Eisenberg) bir tahmi söz konusu (Eisenberg:109); Çubuk,2025) olmakla beraber, 18 Roma Mili mesafede önerilen Bulgaristan topraklarındaki **Bukeleon Kalesi** (Boyanov), doğuda ise Valens'in Edirne'den doğuya doğru ilerlediği dikkate alınırsa **Yıldız Tabya** (Beksaç, 2022) ile Marcellius'un, Bizans ordusunun köprü geçişinden bahsetmemesi, ayrıca Roma ordusunun Tunca'nın batı yakasındaki tek engebeli arazi kesimi boyunca ilerlediğine vurgu yaparak, **Bukeleon** Kalesini öne-

rir. **Demirhanlı Köyü** de doğu istikametindeki intikale dayanılarak yer verilmiştir (Akt. Boyanov). Savaşın yerine ilişkin farklı öneriler ayrı tutulursa, Muratçalı Köyü civarı savaş alanı olarak genel kabul görmüştür (Eisenberg 109). Savaş alanları ile ilgili farklı öneriler ve değerlendirmeler Harita 2.2 'de, çoğunlukla mutabık kalınan Muratçalı Köyü civarı ise Fotoğraf-Harita Kompozisyonu-2.2.a'de görülmektedir

Harita 2.2: Edirne (Adrianople) Savaşı ve Farklı Öneriler

Yukarıda şekilde belirtilen Wagon Lager/tabur düzeni adı verilen sistemi Osmanlılar, Macarlardan görerek 1444 Varna Muharebesinde uygulamışlardır (Emecen, 2010b: 50)

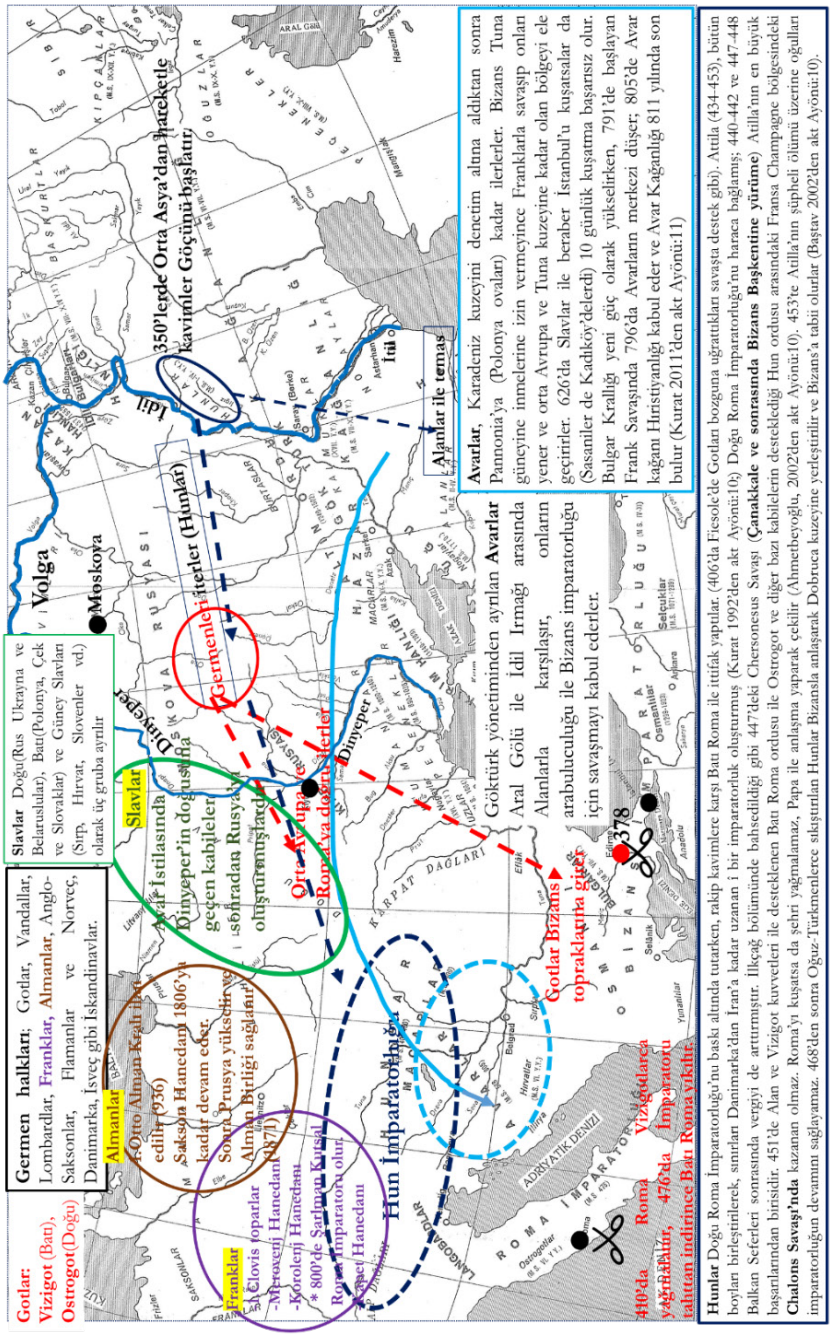
Savaşın oluş şekli ve gelişimi muharebe alanın yerine göre daha belli olmakla beraber, tarafların muharebeye soktukları kuvvetlerinin sayısı da farklı değerlendirilmiştir. Romalılar 35.000-40.000; Gotlar, yaklaşık 20,000. Valens takviyeleri beklemeden muharebeye girdiği için Gotlara eşit veya ondan biraz fazla olarak değerlendirildiği gibi (Eisenberg 112), abartılı rakamlar da (Gotlar 100.000, Roma 50.000/60.000) da görülebilmektedir (Davis:82; Tucker:83). Delbrück'e göre Gotlar Yanbol'dan Edirne'ye Derbent Geçidi üzerinden tek bir yoldan ilerleyebilecek kadar küçük 12.000-15.000 arasında bir mevcutla Tunca'nın sol kıyısından ilerlemiş olabilir (Akt Eisenberg:113).

Harita-Fotoğraf Kompozisyonu 2.2.a: (Fotoğraflar C. Erentürk) Muratçalı Güneyden Görünüm (En Üst), Büyükdöllük'e Doğru (Sağ Alt) Batıya Doğru (Sol Alt) (Harita 1:200.000 EDİRNE Harita Genel Md.lüğü 1944)

Anadolu'dan seferden dönüp, Edirne surları önünde birkaç günde eksikliklerini tamamlayıp İmparator Valens komutasındaki Roma ordusunun hemen hemen tümüyle ortadan kaldırıldığı savaş Edirne'ye 13 km mesafedeki bir tepe üzerinde arabaların yan yana dizilmesi ile oluşturulan Got savunmasına yapılan Roma taarruzu durdurulurken; yanlardan yapılan hafif ve ağır süvari taarruzları ile Roma ordusunun çoğunluğu imha edilmiştir (Tucker, 2011:83-84).

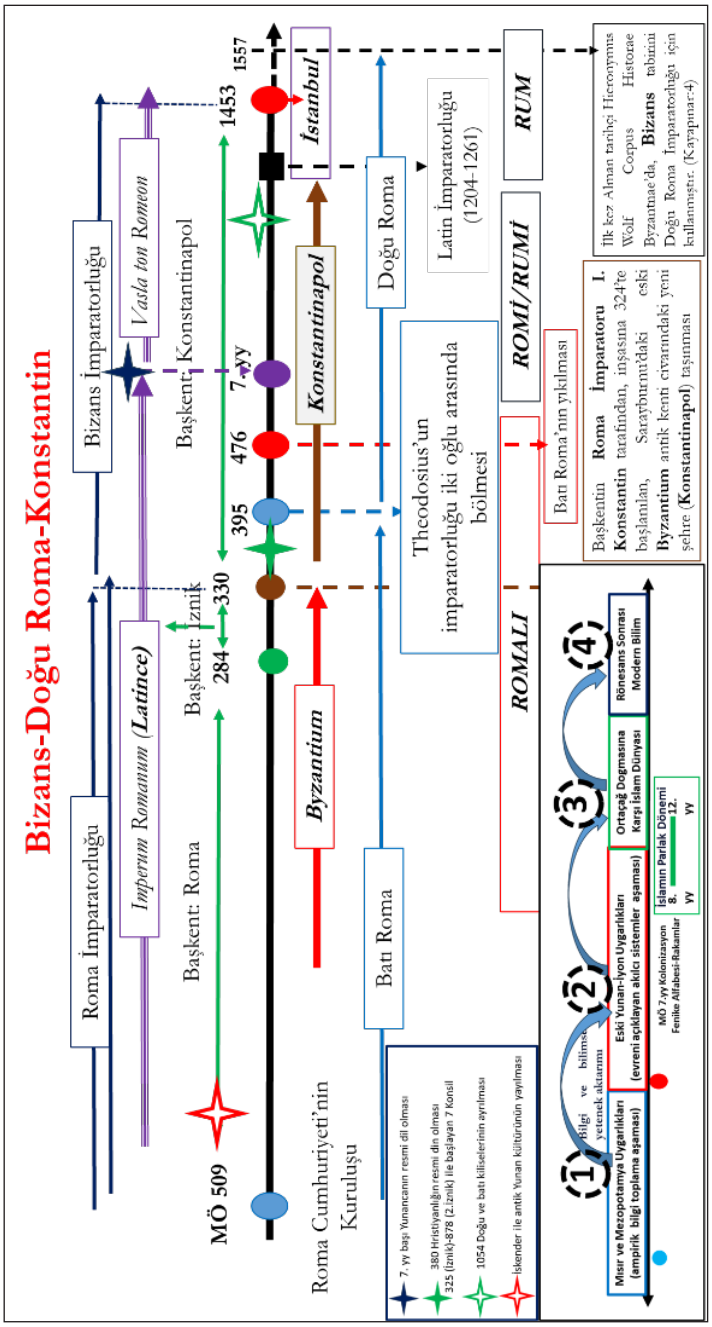
Bu savaş sonunda Doğu Roma ordusunun üçte ikisini kaybetmiş, Gotların kendi liderlerinin emrinde ve silahlı bir grup olarak Balkanlardaki imparatorluk eyaletlerine yerleştirilmesi, ileride Gotların Roma imparatorunu tahttan indirerek imparatorluğun kaderini değiştirmesine neden olmuştur (Çubuk:531-532) Roma ordusu da süvari ağırlıklı yapıya geçmiştir(Eisenberg:110).

Harita 2.3: Karadeniz Kuzeyindeki Hareketlenmeler (Kurat, 1972)

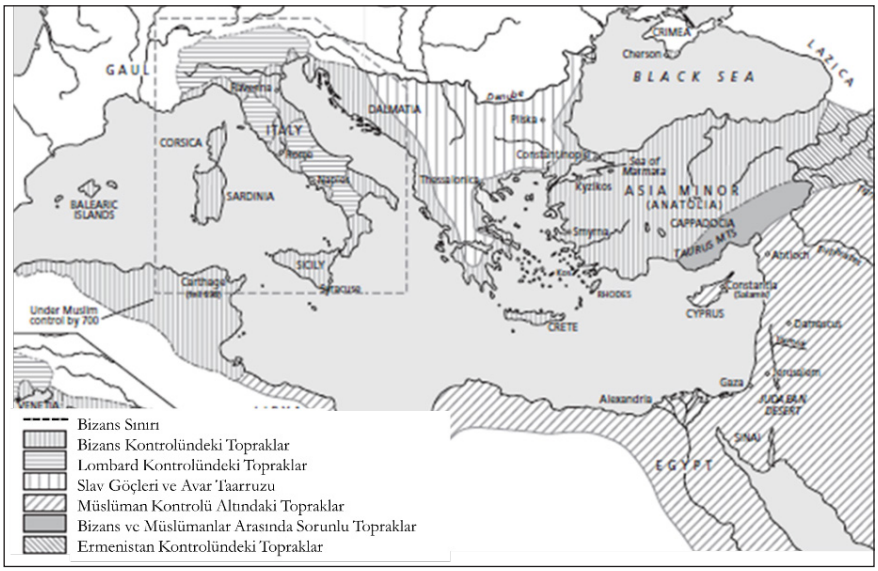
2.2. Bizans

Üç yüzyıla yakın bir süre İmparatorluğun birliğini yeniden sağlama misyonunu yüklenen, Bizans olarak adlandırılan ve Helenistik kültür ile Hristiyanlık inancının Roma devlet şekli ile bileşimi olan (Ostrogorsky, 2011:25) Doğu Roma, I. Jüstinyen Dönemi'nde Bizanslaşmaya başlasa da VII. yüzyıla kadar Roma'nın geleneklerini sürdürmek durumunda kalmıştır. Roma ve Bizans ile bağlantılı terimlerin kullanımına ilişkin Şekil 2.2 aşağıdadır.

Şekil 2.2: Bizans-Roma-Doğu Roma, Constantinople Terimleri (Dikici, 2013 ve Kayapınar, 2019 ve Kaya, 2004'ten faydalanılmıştır.)

Bizans kültürünü tarihçiler üç evreye ayırmaktadırlar[1]. 330'da başkentin Konstantinopolis adını almasından 726-730'da İkona Kırıcılığın[2] başlamasına kadar geçen süreye "Erken Bizans Dönemi" (Harita 2.4), 843'te İkona Kırıcılığın sona ermesinden 1204'te Konstantinopolis'in Haçlılar tarafından yağmalanmasına kadar olan süreye "Orta Bizans Dönemi", Latin İstilası'ndan (1261) İmparatorluğun çöküşüne kadar devre ise "Geç Bizans Dönemi" adı verilmektedir.

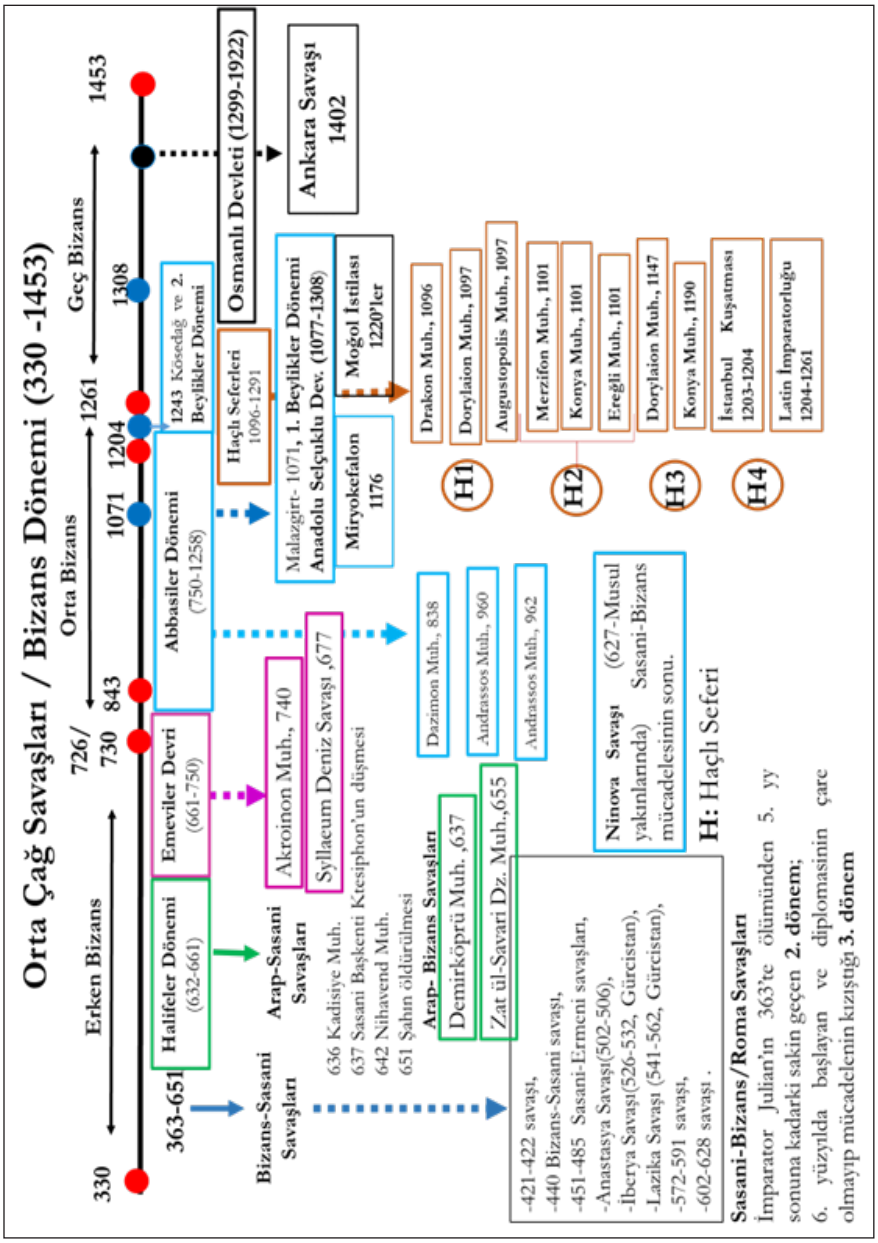
Harita 2.4: VII. YY Sonlarında Dönüşen Bizans (Shephard, 2008:223)

Bizans İmparatorluğu'nun diğer bölgeleri (Harita 2.4) göz ardı edilerek sadece Anadolu'daki bölümüne yönelik oluşturulmuş olan zaman çizelgesi ve büyük sefer/savaşlar Şekil 2.3'tedir.

---

1 C. Mango da 7. yüzyılın ortasına kadar (İslam'ın yükselişte olduğu) Erken Bizans Dönemi; Anadolu'nun 1070'lerde Türkler tarafından fethine veya Konstantinopolis'in 1204'te Haçlılar tarafından istilasına dek Orta Dönem, bunlardan birinden 1453'e dek olan dönemi ise Geç Dönem olarak belirtmektedir (Mango:9).

2 İkona kırıcılık, Bizanslıların, eski pagan kültürü uygulamalarına benzer şekilde Hıristiyanlıkta kutsal atfedilen kişiler ve objeler tasvir etmeleri ve sonradan bunun yasaklanarak tasvirlerin kırılmasını ifade eder. Hıristiyanlık dininin İslam'ın tasvire karşı bilinen tavrı nedeniyle Bizans'taki ikonoklazm hareketinin dolaylı olarak etkilenmiş olabileceğini belirten görüşler de vardır.

Şekil 2.3: Bizans ve Anadolu'daki İlişkili Devletlerin Özet Kronolojisi ve Savaşları

ANADOLU HARP TARİHİ-II: SAVAŞ VE MUHAREBE ALANLARI (ORTA ÇAĞ VE YENİ ÇAĞ)

Anadolu'nun binlerce yıllık kanlı savaş geçmişi, bu toprakların stratejik derinliğini gözler önüne serdiği gibi burayı vatan edinme mücadelesini de aydınlatıyor. Serinin ilk cildinin (İlk Çağ) heyecan verici devamı olan *Anadolu Harp Tarihi: Savaş ve Muharebe Alanları-II (Orta Çağ ve Yeni Çağ)*, toprağa kazınan bu sessiz hafızanın izlerini sürüyor. Bugünkü sınırlarımız içinde gerçekleşen çetin muharebelerin yaşandığı alanları farklı bir bakış açısıyla keşfedeceksiniz.

Elinizdeki eser; harita, kroki ve zengin fotoğraflar aracılığıyla tarihî meydanları genelden özele doğru titizlikle inceliyor. Uzman araştırmacılar için güvenilir bir başvuru kaynağı sunarken, derinlikli yeni çalışmalara da sağlam bir temel oluşturmaktadır. Milletlerin kaderini belirleyen amansız çarpışmaların ardındaki mekânsal aklı okumaya davetlisiniz.

ISBN 978-625-5717-16-0

Kitapseyleri Kitappad Kitaplobi

HARP SANAT